

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap reggel.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	--

Házi ipar.

(A gazdasági háziipar fejlesztése céljából szükséges intézkedések tervezete).

A kosár iparnál például a vessző előkészítése a feldolgozáshoz, a hasítás, gyalulás kezdetleges eszközökkel időrabló s tökéletlen munka. Sok munkaidőt vesz igénybe, tehát drága.

Szőlőszállító kosarak és egyéb tömemegetes szükségletet képező kosárúrnál pedig a hasított és gyalult fűzvessző játsza a főszerepet.

Igen de kezdetleges eszközökkel ezen tárgyakhoz szükséges fűzvessző sok munkát igénylő előkészítése oly költségessé teszi előállításukat, hogy nem versenyezhetnek a Csehországból szállított hasonló tárgyakkal, minthogy ott a házi ipari foglalkozást űző munkásnép, bár csekély értéket képviselő, de igen jó és gyakorlatban nagyon bevált kézi gépekkel s eszközökkel van felszerelve.

Ha még megemlítem azt, hogy Csehországba nagy mennyiségű fűzet visznek ki hazánkból s ilyenformán a nyers anyag kiszállítása, a kész tárgyak beszállítási költsége mellett is, nemcsak hogy versenyezni bir piacunkon kosár-iparuk, hanem határozottan elnyomja a mienket, mindenki előtt tisztában áll, hogy cikkek versenyképessége csakis a jobb eszközök és kézi gépek használatában rejlik.

Ezen eszközök és gépek teszik lehetővé a tömeges és olcsó termelést.

Ugyanezt látjuk a cirokseprő kötésénél hol célszerű kézi gépekkel olcsón lehet a kereslet igényének teljesen megfelelő seprűket előállítani.

Eppen így van ez a szalmakalap fonásnál, hol varrógépek, vasalók és kalapformák a sás és nád-munkánál a szövőszékek használata biztosítja ezen iparágak jövedelmező termelését.

Ezen kézi gépek legnagyobb része könnyen kezelhető s a velük való bánásmód minden nehézség nélkül elsajátítható.

Értéke e gépeknek oly csekély, hogy beszerzésük, különösen ha több házi ipart űző munkás egyesül, nehézségbe nem ütközik.

Egy fűzfavessző hasító és gyalulógép 200—250 korona: egy szalmavarró gép 250 korona. A legtöbb kézigép vagy eszköz csekély útmutatás mellett házilag is előállítható, vagy legalább is a helybeli iparosok által elkészíthető.

Gondoskodás történt különben az iránt is, hogy ezen gépek gyártását jónévű hazai gyárassaink is felöleljék; így kilátás van arra, hogy házi iparral foglalkozók rövid időn belül olcsó és jó magyar kézi gépekkel dolgozhatnak.

Eredményesebb termeléshez szükséges gépek beszerzésére a földművelésügyi miniszter szövetkezeteknek, munkástelepeknek, sőt bizonyos feltételek mellett vállalkozóknak, kik kötelezik magukat arra, hogy munkásokat házi ipar terén foglalkoztatnak, kész támogatást nyújtani.

Nagy hiánya házi ipari termelésünknek az is, hogy a keresett cikkek nem állanak a megkívánt formában és kellő mennyiségben a kereslet rendelkezésére.

Azon helyek kivételével, melyek megrendelésekre dolgoznak, a házi iparral foglalkozók a termelésnél minden rendszer nélkül járnak el s a legtöbb esetben még a helybeli piac igényeihez sem alkalmazkodnak.

Már pedig a fogyasztónak igenis megvan az igénye s ha valamiért pénzt ad, annál megkívánja, hogy az általa kívánt és használható formában legyen készítve.

Állítják, hogy a házi ipari foglalkozást űző munkást nehéz a szokásos formában készült tárgyaknak más alakban való előállítására birni.

Dehogy nehéz! Csak pénzt, hasznot lásson belőle, könnyen megy az. Az eltérés különben sem oly nagy a készíteni szokott formától s az újítás gyakorlati haszna oly világos, hogy a legegyszerűbb munkás is hamar megérti annak szükségét.

A házi ipari termelés legnagyobb részét teljesen szervezetlen s ez az oka annak, hogy nagy csemegetermelő gazdák kosárszükségletüket külföldről kénytelenek fedezni, minthogy itteni mesterek nem képesek a tömeges megrendelést tel-

jesíteni; nincsennek berendezve a tömeges termelésre.

Magyarországnak pl. számos közösségében régi idők óta űzik a kosárfonást s alig van helység, hol kosárkötő mester található nem volna s mégis 500 drb kosár beszerzésénél már a külföldre kell fordulni.

Nagyobb részt ilyen szervezetlen a termelés másnemű házi ipari ágaknál is.

A termelés szervezése egyforma képességű egyéneknek szövetkezeti alapon, más viszonyok között közösségek által, vagy megbízható vállalkozók útján oldható meg.

Ha sikerül a termelést oly alapra fektetni, úgy szervezni, hogy az, a fogyasztó igényeinek megfelelő tárgyakat kellő mennyiségben állíthat elő, úgy az értékesítés megoldása nehézségekbe nem fog ütközni.

A házi iparral foglalkozók, megfelelő vezetők mellett, tehát képzett mester, vagy az üzlet vezetésével ismerős birtokos, lelkes, tanítóval élükön tömörüljenek.

Közösen vállalnak megrendelést, közösen szerzik be a nyers anyagot, a házi ipar eredményesebb üzéséhez szükséges felszereléseket s az elvállalt megrendeléseket közösen teljesítik.

Birtokosaink a mai gazdasági viszonyaink mellett az év egy nagy részén munkásaiknak nem képesek munkát adni, s a nyári magas munkabérrel kell biztosítaniok a téli munkaszünet alatt tétlenül heverő munkásnép megélhetését.

Kevés tőkebefektetéssel általuk termelt nyers anyag: fűz, szalma, sás, nád, cirok pedig jövedelmezőleg volna feldolgozható, s ha oly tárgyakat készítenének, melyek a fogyasztó piac igényeit kielégítik, az értékesítés könnyen megoldható lenne.

Ilyenformán a legtöbb esetben értéktelen, vagy elpocsékolott nyers anyagot s a tétlenül heverő munkaerőt értékesíthetnék szép haszonnal.

A termelés szervezése megfelelő állami támogatást nyerhet, ha a szervezés oly alapon történik, mely kellő biztosítékot nyújt arra, hogy célja a gazdasági munkásnép keresetének növelése.

Ferencz József keserűviz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer

Lapunk mai száma 6 oldalra terjed.

A házi iparral foglalkozók legnagyobb része az üzleti szellemet hibából sem ösmeri, s ha csekély számu készítményét helyben nem tudja értékesíteni, bizony az a nyakán vesz. Legjobb esetben valami igen élelmes vállalkozó zsákmányává lesz, ki értékén jóval aluli árban egész vidék készítményét összeharácsolja s busás haszonnal értékesíti.

A fogyasztó a legkritkább esetben áll összeköttetésben a termelővel, de legtöbb esetben még az első vásárlóval sem, hanem a harmadik-negyedik kézből szerezheti be szükségletét.

Ilyen értékesítés mellett, midőn ennyi közvetítő díja terheli a csekély értékű házi ipari készítményt, képzelhető, hogy mi jut a készítőnek.

De nagy hátránya ezen eljárásnak az is, hogy az első összevásárló nem érintkezvén közvetlen a fogyasztóval, nem is ismeri annak kívánságát s a házi iparos oly tárgyakat készít, melyek a fogyasztó igényeit nem elégítik ki.

Az értékesítés az esetben, ha a termelés szervezve van, nehézségbe nem fog ütközni, mert hiszen egyszerűen a munkatelep, a szövetkezet, vagy a házi ipari vállalkozó ismeri, hogy munkásai egyes tárgyakból milyen mennyiséget tudnak termelni, tudja azt, hogy mily tárgyakat állíthat elő, illetve készíthet, ismeri az egyes tárgyak előállításának költségét; ezen adatokkal felfegyverkezve, bátran léphet ki a piacra s keresheti a fogyasztót.

A szövetkezetekkel, munkatelepekkel, vagy házi ipari vállalkozókkal készséggel fognak szóba állni részint maguk a közvetlen fogyasztók, vagy pedig vállalkozók, akik biztosítva tudják, hogy megrendésük pontosan, megbízhatóan lesz végrehajtva.

A szervezett termelés mellett nagyon sok eszköz áll rendelkezésre ahhoz, hogy az értékesítés megoldassék?

Hiszzen csak egyre kell rámutatnunk! Itt van a hirdetések közzététele, amelyből mindenki tájékozást nyerhet, hogy hol szerezheti be szükségletét?

Első időkben mindenesetre hézagpótló szerepet fog játszani a földmivelésügyi miniszter gazdasági házi ipari megbízottja is a termelők és vállalkozók közti közvetítésnél.

Ő fogja ugyanis nyilvántartani, hogy az ország mely községeiben, milyen házi ipari cikkeket termelnek, mily mennyiségben, milyen árakban.

Később, ha a fogyasztók és termelők megismerkednek egymással, ezen közvetítés szüksége magától elesni.

Az értékesítésnek eddig is megvoltak a maga útjai; ezeknek kiszélesítése s biztosabb alapokra való fektetése mindenesetre csak kívánatos.

Azok a vállalkozók, kik ezideig is foglalkoztak házi ipari cikkek értékesítésével, csak megnyugvással vehetik a földmivelésügyi miniszternek e téren tervezett működését, mert hiszen az a legfőbb panaszuk, hogy a fogyasztók által megkivánt házi ipari cikkek nem állottak mindig rendelkezésre, a termelés szervezésével meg fog szünni.

(Folyt. köv.)

Halad a világ.

Az országos lapokat olvasva — sokszor összehasonlításokat kell tennünk Csongrád közt és más városok között. Néha Csongrád előnyére ütnek ki az összehasonlítások.

Különösen az utolsó években Csongrád igen szép fejlődésnek indult: rohamosan kezd épülni, csak hogy még mindig hiányzik a legfőbb kellék — az t. i. hogy a város ellegyen látva végre egy szabályozási térképpel, hogyha egy új ház épül, ne akkor állítsák azt valamely 10—20 lépésig terjedő szabályozási vonalba, mert aztán ahány ház épül egy utcában, annyi szabályozási vonal lesz — s végre kívül, hogy az utcát úgy elgörbitették, akár a kiflit.

Egy szemelvényt állítottunk össze az utolsó hét hireiből, hogy lássuk másutt miben haladtak előre — s mit lehetne Csongrádnak is megcselekedni?

Kertészeti részvénytársaság. Egy külföldi konzorcium Budapest közelében Vácön nagyszabású hajtató (melegházi) kertészetet akar létesíteni részvénytársasági alapon. A tervet a kormány is támogatja s 72.000 K állami szubvenciót ad a társaságnak tíz évi részletekben és azonkívül adómentességben részesíti. Vác város pedig tíz hold földet ad a vállalatnak. A részvénytőke 400.000 frankban van megállapítva, finanszírozását egy budapesti nagy pénzintézet vállalja magára.

Marosludasi mezőgazdasági termény- és áruaktár rt. cég alatt 240.000 K alaptőkével Marosludason részvénytársaság van alakulóban egy termény- és áruaktár létesítése végett. A vállalat mögött a marosvásárhelyi Agrár takarékpénztár rt. áll, mely a beraktározott árukra olcsó kölcsönt fog nyújtani. A részvényjegyzés határideje 1903. november 15-ike.

(Csongrádon 3 bank létezik, de a termények árának emelésével, azok értékesítésével nem foglalkozik egyik sem. A városnak kellene kezébe venni ezt az ügyet, a kormány bőségesen támogatná, s a lakosságnak nagy hasznot szererne.)

Villamos világítás Mezőkövesden. A Mezőkövesdi fürdő részvénytársaság mult hó 14-én délelőtt közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgya a fürdő részvénytársaságnak villamos világítási részvénytársasággá való átalakítása volt. A közgyűlés ezt el is határozta és megbizta az igazgatóságot, hogy a villamosági gyáraktól a villamtelep építésére beérkezett ajánlatot vizsgálta meg és a munkálatokat adja ki. Mezőkövesdnek van 2417 lakosa.

Villamos világítás Fogarason. Fogaras városa a villamos világítás bevezetését határozta el és a telep építő munkálatainak eszközésével Stoff Péter, fogarasi vállalkozót bizta meg, aki a munkát már meg is kezdte. (Fogaras városnak van 5860 lakosa.)

Óbecse község szabályozása. Balaton Gyula, az óbecsei járás főszolgabírája elrendelte, hogy a község elkészíttesse Óbecse község szabályozási térképét, amit a község nagy megleléssel fogadott, mert így a községtől idővel egy szépen, szabályosan épült város lehet.

(Csongrádra is régóta szükség lett volna egy ilyen szabályozási térképre: akkor

nem lettek volna olyan építkezések, mint a Lapát-utca — ez a kutyaszorító, amelyet kinyitni és szabályozni ma még igen könnyű lenne. El is határozta ez ezelőtt 12 évvel a közgyűlés — de semmi nem lett belőle. Ha szabályozási térképe lett volna a városnak, úgy a vasutól a Fő-térre vezető utca régen kilenne már építve egy szép sugárút által — holott most girbe-gurba utcákon kell kerülő utakon a vasuti pályához kijutni.

Veszprém város közvilágítása. Veszprém városa elhatározta, hogy a petróleumot, egy modernebb és jobb közvilágítással cseréli fel. Ott is a villam és gáz között folyik a harc. A villamvilágításra a Ganz-cég adott be ajánlatot, míg a gázra a Danubiusz-Schoenichen-Hartman cég, — melynek beadott terve és számítása szerint ha a város a gázt vezetné be, maradna annak évente a gázból 3030 K 60 fillér tiszta haszna a legrealisabb számítással, ezen kívül ingyen kapná a város az összes utcai világítását és az évi amortizációs járulék címén mit sem kellene fizetnie, mivel az már az üzemköltségek kiadási rovatában nyerne fedezetet. A magánosok részére a világítás lángonként és óránként 1.8 krajcárba jön.

Zselatin- és kaucsukgyár Debrecenben. Dell'Orto Károly, egy olasz pénzcsoport tagja, Debrecenben időzik, hogy ott egy zselatin- és kaucsukgyár létesítése érdekében a talajt egyengesse. A tárgyalások már oly stádiumban vannak, hogy a gyár létesítése bizvást remélhető. Az új gyár nagy arányokban tervezetik, úgy hogy mindjárt eleinte 600—800 munkásnak nyujtana foglalkozást.

Jutagyár Nagyváradon. Az Első magyar jutafouó- és szövőgyár rt. ajánlatot tett Nagyvárad városának egy jutafouó- és szövőgyár létesítésére. A cég 180.000 K kezdetleges és 600.000 K végleges befektetésre kötelezi magát, ellenben a várostól ingyen telket és 50.000 K segílyt kér.

Szövőgyár építés Csacán. Említettük már, hogy csetei Herczok Péter és Weisz Fülöp a trencsénmegyei Csaca községben szövőgyárat létesítenek. Idevonatkozólag most arról értesítik lapunkat, hogy a gyár építése biztosítva van, a község a kívánt anyagi hozzájárulást teljesíti. A terveket már készítik is s az anyagokat a tél folyamán a helyszínére szállítják, az építkezést pedig a jövő évi áprilisban megkezdik.

Jutagyár Rimaszombaton. Bányai és Földeri, újpesti lakosok Rimaszombat városának ajánlatot tettek egy jutagyár létesítésére, 150.000 K tőkebefektetéssel. A város a vállalkozóknak a gyár felépítése esetére esetére 25.000 K 4 százalékos kölcsönt, ingyen telket, 300.000 darab téglát és 15 évre pótdadó- és kövezetvámmentességet hajlandó adni. A tárgyalások folynak.

UJDONSÁGOK.

Csongrádi borok Berlinben.

Lapunk egyik munkatársa napokban levelet kapott Berlinből amelyet a csongrádi bortermelőknek és borkereskedőknek közös figyelmébe ajánlunk, hogy vegyék igénybe a berlini céget. A levél a következőleg hangzik:

— — — — úrnak

Csongrádon.

Méltóságos Lakatos Ministeri Tanácsos Ur, a m. kir. kereskedelmi múzeum főigazgatója arról értesít, hogy nagyságod nagyobb mennyiségű bor értékesítése végett a m. kir. kereskedelmi múzeum itteni képviselőségének közbenjárását óhajtja igénybe venni,

A méltóságos Ur felhívása folytán, nagyságod rendelkezésére állítom magamat és kérem, hogy méltóztatnék további információval engem ellátni, hogy nagyságod szolgálatára lehessenek.

Nagyságod értesítésének vétele után, személyesen fogók eljárni.

Maradok nagyságodnak teljes tisztelettel szolgája

Pataky Vilmos

Berlin (W. 5.) Ranke-Strasse 5.

— **Lelkészi beigtatás.** Ma délután a két-órás vonattal érkezik Csongrádra dr. Guttmann Mihály rabbi, hogy elfoglalja lelkesi hivatalát. Nagy ünneppel készülnek fogadtatására és beigtatására.

— **Az új tanfelügyelő Szegeden.** Scossa Dezső kir. tanfelügyelő a f. hó 28-án utazott Egerből Szegedre és ott átvette a csongrádmegyei kir. tanfelügyelőség vezetését. Az új tanfelügyelő lépéseket tett az iránt is, hogy a kir. tanfelügyelőség részére új helyiség jelöltesse ki, amennyiben a mostani hivatalos helyiség a célnak meg nem felelő.

— **Hazafias kegyelet.** A csongrádi ifjúság az érdem, hogy Csongrád város közönsége emléknapot rendez a 48-as hősöknek. Ma ugyanis Mindenszentek napján kivonulnak a temetőbe: Éder István 48-as őrnagy sírjára koszorút helyeznek, jelképeül a 48-iki szabadságharc hősei iránt való kegyeletüknek. Az ifjúság talragaszok útján adta hírül a gyászünnepély tartását, amelynek sorozata a következő: 1. Hymnusz: (énekli a daloskőr), 2. Ima: (elmondja főtiszt. Porubszky József plébános), Szavalat: (előadja Draskovics Andor), 4. Gyászbeszéd (tartja R. Papp Miklós), 5. A Szózat elénekzése. A derék ifjúság minden évben megfogja ismételni ezt az ünnepséget, valamint tervbe van véve, hogy minden év április havának 8-án a Rákóczy Ferenc és Széchenyi István halála évfordulóját is megünnepeli. Helyesen. Csak korcs nép feledheti el nagy őseit!

— **Uj mérnök.** Kaszanicky Ferenc városunk szülőtte, mint örömmel értesülünk a budapesti kir. műgyetemen a mérnöki szigorlatokat sikerrel letette és mérnöki oklevelet nyert. A tehetséges és törekvő fiatal mérnök nem kívánkozik idegenbe, hanem itthon fog maradni és szakképzettségét a közönség szolgálatára óhajtja hasznosítani. Helyesen teszi, itt szükség van a városnak az utak rendbe hozására és középítkezésekre egy szakemberre.

— **Megvádolt bíró.** A legnagyobb megütközéssel hallottuk, hogy dr. Szappanos Sándor kir. járásbíró valaki álnév alatt bevádolta a szegedi kir. törvényszék elnökénél, hogy az itt botrányos és bíróhoz nem illő magaviseletet tanusít. Dr. Szappanos Sándor mióta ide helyezték az intelligens társadalom egyik legrokonszenvesebb tagjaként ismeretes, ki éppen ezért köztiszteltben részesül. A mult hét folyamán a feljelentés következtében dr. Hamza Géza kir. törvényszéki elnök kint járt, hogy ebben az ügyben vizsgálatot tartson. Az álnév alatt lappangó fegyvere azonban visszafelé sült el: mert a vizsgálat azt derítette ki, hogy a megvádolt bíró egyike azoknak, kiknek sem társadalmi viseletéhez, sem hivatali működéséhez szó sem férhet. Most tehát nincs más hátra, mint kikutatni az álnév alatt lappangó hitvány feljelentőt, hogy vele szemben a megtorló intézkedéseket megtehesse. Mint halljuk egy járásbírói tisztségét is feljelentettek azon a czimen, hogy az illetőnek adósságai vannak. Csodálatos, hogy az ilyen feljelentést nem a hitelezők: hanem olyan egyén teszi, kinek ahhoz, hogyha esetleg az illető tisztviselő tartoznék is, éppen semmi köze sincs. Máskülönb pedig az illető tisztviselő egyike a legrokonszenvesebb és legügyesebb bírói hivatalnokoknak. Elnem hallgathatjuk a mostanában lábra kapott minden esetre indokolatlan eljárást, midőn egyes működő

bíráknak magán életébe avatkozik be a felsőbbség. Tudunk rá esetet, hogy egy munkás és a szó-szoros értelmében zseniális bíró annyira szemelött tartanak, hogy az egy kávéházba fekete kávé inni is kihez megy be. Ha pedig tisztességes társaságba mulatva a cigánynak egy nótát mer parancsolni, hát másnap már nyugdíjazással fenyegetik. Hát hiszen nagyon helyesnek tartjuk, midőn a tisztviselők közéleti működését a felsőbbek figyelemmel kísérik, de utóvégre egy bíró annyira önállónak tartunk, hogy annak a felsőbbség részéről gyámság alá helyezését a legnagyobb jogtalanságnak kell minősítenünk. Mindenféle mende-mondákra és névtelen feljelentésekre és alattomos áskálódásokra pedig építeni éppen a bírói tisztség megóvása miatt nemcsak, hogy nem helyes, de egyúttal veszélyes is. Mi, tehát: habár előre tudjuk, hogy az a hitvány vád dr. Szappanos Sándorral szemben beigazolást nem nyerhet, annak a reményünknek adunk kifejezést, hogy az álnév alatt lappangó feljelentőt a legerélyesebben fogja kikutatni és felelősségre vonni a bíróság.

— **Ellenőrzési szemle.** A szegedi cs. és kir. 46-ik gyalogezred ellenőrzési szemléje a mult héten ment végbe. Az ellenőrzés teljesítésére Brindzey cs. és kir. százados jelent meg, ki a szegedi 46-os ezred egyik legrokonszenvesebb tisztje. A szemlére kevesen jelentkeztek minek okát abban találjuk, hogy a tartalékos katonák közül a m. hét elején igen sokan földmunkára távoztak részint Nyitra megyébe, részint Horvátországba. De azonfelül felső-ausztriai földmunkáról még eddig sokan még az aratásra sem jöttek haza.

— **Késői szüret.** Csongrádnak az idén olyan bora termelt, hogy ahhoz foghatóra a legöregebb emberek sem emlékeznek. Részben oka ennek az a körülmény is, hogy az idén a szüret idejét későbbre tették mint az előt, s majdnem egyidőben szüreteltek a kecskeméti gazdákkal — bár a kecskeméti gazdák csak a mult héten fejezték be a szüretet. Ungváry pedig Ceglédre csak most szüretel. Most már belátják a csongrádi gazdák is, hogy a jó bor első feltétele az, miszerint minél érettebb szőlőt szedjenek. Ha a dér megcsipiegy párszor a szőlőt, annál nemesebb bor lesz belőle. Most már csak az lenne szükséges, hogy minél hamarabb le huzzák a borokat, mihelyt a zajos forrás be van fejezve. A homoki borokat minél többször és minél korábban kell lehozni. Akinek több hordó bora van, tegyen próbát a korai és gyakori lehozásokkal: fogja látni, hogy minő különbség lesz a többi borok és a korán lehozott bora közt, amely olyan lesz mint a hogyi bor, a korai lehozás folytán.

— **Kísérletek-eredmények.** A meghülésből eredő csusz és köszvényes fájdalmak legkínzóbb megbetegedésnek nevezhetők, már azért is, mert olykor egész évtizedekig tartó különféle gyógyítási kísérletek, sőt hirneves gyógyfürdők használatára is eredménytelen marad. Ezért mindenkinek fontos tudni, hogy létezik egy szer, melyről minden kétséget kizárólag be van igazolva, hogy még oly betegek igen súlyos baját is meggyógyította, kik 10—15 év óta teljesen eredménytelenül keresték a gyógyulást, sőt enyhülést sem tudtak találni. E szer a hirneves Zoltán féle csuzkenőcs, amelyről ugy a bel- mint a külföldi kórházakban tett kísérletek alapján igen előkelő orvos-tanárok, valamint sok ezer gyógyult elismerő irata is bizonyítja, hogy hatásban felülmúlhatatlan. Úvegeje 2 korona Zoltán Béa gyógyszerárában, Budapest, Szabadság-tér.

— **Hűtlen zárgondnok.** Forgó János és Bozó Ferenc csongrádi gazdaemberek között lefolyt perből kifolyólag egy darab föld került Heringer Sándor zárgondnoki kezelésé alá. Kezelte is a földet a pénz is úgy, hogy 79 koronával nem tudott elszámolni s e miatt büntető feljelentést tettek ellene, melyből kifolyólag, amint

értesülünk a szegedi kir. törvényszék által helyben hagyott ítélet szerint a csongrádi kir. járásbíró 2 heti fogházra lett elítélve.

— **A csongrádi pályaudvar.** Évről-évre nő a vasuti forgalom Csongrádon a gyümölcs- és borkereskedés folytán; mert most már nemcsak Szentés és Kecskemét vásárolja a csongrádi gyümölcsöt és bort, hanem Németországba is szállítják azokat. A postánál szintén kapcsolatosan évről-évre emelkedik a forgalom természetesen, mert csak a szőlőcsoomagok szállításával is évről-évre több dolog van. A pénzforgalom pedig Csongrádon azért is évről-évre nagyobb, mert a bor- és gabonakereskedés évről-évre emelkedik külföldre: a kubikosoktól Csehországból, Horvátországból egyre érkeznek a pénzküldemények Csongrádra — innét pedig folyton mennek a levelek. Míg kevesebb lakosú városokban, ahol a buza kereskedésen kívül nincs egyéb lebonyolított dolog a postának — az állam palotákat épít a postahivatalnak és a pályaházat ellátja tágas rakodó helyekkel: Csongrádot azonban az állam mostohán mellőzi. Legalább 1 vágány lefektetése pedig okvetlen szükséges volna, mert nincs elég hely a felrakodóval s egy nyílt rakodó — homlok-rakodással nélkülözhetlen, a forgalom emelkedése miatt. A jelenlegi személyzettől sem lehet követelni, hogy agyoncsigázza magát. Kiskunfélegyházán sokkal kevesebb dolga van a vasuti hivatalnak — mégis nagyobb a személyzet létszáma. Jó lenne, ha a kereskedői testület egy kérvényt adna a városhoz, hogy ez tegyen lépéseket e tarthatatlan állapotok megszüntetésére.

— **Meglopott drótostót.** E hó elején egy szegény drótostót beállított a helybeli csendőrséghez s panasolta, hogy az elmult éjszaka, amikor ő özv. Kaszanicky Dénesné házában a zártlan istállóban aludt, valaki zsebéből kilopta 15 korona összetakarított pénzét. A csendőrség erélyes nyomozásának volt is eredménye, de nem volt már köszönet benne, amennyiben a lopást elkövető Galambosi Lajos csongrádi lakost kinyomozta ugyan, de a lopott pénzből néhány filléren kívül több pénzt már nem találtak nála, mert Galambosi a lopott pénzt a rosszhírű korcsmában azon éjszaka eldobozta.

— **Gyilkosság a bordélyházban.** A bordélyüzletekben bort mérni tilos, a verekezés azonban így is állandó foglalkozást képez a duhaj legényeknél, akik között bizony nehéz a rendet fentartani, s nem egy esetben úgy helyben hagyják a közbelépő békítő, hogy megemlegeti, Szegény Bernát Antal bordélyüzlettulajdonos is így akart rendet csinálni — s életével fizette meg béke kísérletét. F. hó 26-ikán ugyanis hajnali 4 órakor Domokos György társaival együtt részegen beállított Bernát Antalnak a vásártéren levő bordélyüzletébe, ahol állítólag mindenáron verekedést akart kezdeni Fehér Gyurival, régi ellenfelével, aki egyedül ült a külső szobában. Domokos kezdte szóval csipkedni Fehért, de ez, hogy kikerülje a veszedelmet, átment a másik szobába. Domokos utána akart menni, de Bernát Antal elébe állott s rákiáltott, hogy jobb lesz ha helyén marad, s nem bánt senkit. Domokost ezonban az új bor nem hagyta pihenni, hanem a közmondásos bicskanyitogatásra nógatta. Természetesen bicskát rántott, s háromszor csapott Bernát felé, — kit a harmadik döfés úgy szíven talált, hogy pár perc alatt a szerencsétlen ember meghalt. Domokos önként beismerte tettét, a bicskanyitogató csongrádi bort okozván, amelynek hatása alatt kénytelen volt a bicskát kinyitni. Mindenesetre kutatni fogják, hogy vajjon nem-e a bordélyüzletben itta le magát? — azonban a bíróság kezeség mellett szabadlábra helyezte Domokost. Bizony, jobb lett volna, ha a kőműves mesterségnél marad a szegény Bernát Antal.

— **Hirdetmény.** Folyó év november 1-től a kir. posta és távirtda hivatalok a bér-

mentesítés nélkül vagy elégtelen bérmentesítéssel postára adott levélpóstaiküldemények (és pedig: levelek, levelező-lapok, nyomtatványok, keresztkötésű küldemények, áruminták és üzletipapírok) után, a közönségtől, vagyis a címzettekől, a kézbesítés alkalmával beszedendő postai portóösszeget, ilynemű küldeményekre felragasztandó e célra kiadott füzöldszinű, a portó összegének megfelelő értékű portójegyekkel tartoznak leróni. Folyó évi november 1-től tehát a közönség az ily portójegyekkel el nem látott, fentebb megnevezett levélpóstaiküldemények a portó kifizetése mellett átvettek borítékát (burkolatát vagy keresztalapját) további hivatalos eljárás végett bérmentesítetlen levélben bármely posta és távirtda igazgatóságához küldje be. Pénzes levelek és csomagok után esedékes portóösszegek ezentúl sem fognak portójegyekkel lerovatni. Budapest, 1903. szeptember 25. *Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.*

— **A gőzgépközlelők és kazánfűtők képesítő vizsgái** Szegeden november hó 8-án d. e. 9 órakor fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Szilágyi-utca 1 szám.) küldendők.

— **Tárcánk** folytatása mai számunkból helyszűke miatt kimaradt.

Irtózatos tűz. K. vidéki városban nemrég egy szeszgyáros háza kigyuladt. A tűzoltóság tilalma dacára a tulajdonos berohan a veszélyes tűzbe, hogy pénzesládáját megmentse. A hatalmas lángok és a tűrhetetlen füst azonban nem engedték, hogy a kétségbe esett ember a ház hátsó részében levő lakószobájába hehatolhasson. Vissza kell térnie és már-már ingadozik alatta roskadó épület, midőn szerencséjére, kapaszkodás közben megakad az ajtóra szögezett levélszekrényben, melyet kezében görcsösen tartva, lezuhan a földre. Az irtózatos tűz egész vagyonát elhamvasztotta s nem maradt egyebe, mint az a pár értéktelen üzleti levél, mely a levélszekrényben volt és köztük Török A. és Tsa bankház. — Budapest, VI., Teréz-körút 46. sz. — levele, mely egy megújítási sorsjegyet tartalmazott. Még alig tért magához az óriási csapás hatása alól, midőn azon kellemes hírt hozta tűz által szerencsétlenné tett és tönkrement gyárosnak a táviró, hogy a furcsa módon megmentett sorsjegy megnyerte a 600.000 koronás nagy jutalmat.

Az ideai Aussigban megtartott ipari és földmívelési általános német kiállításon a Singer-varrógépek, amelyek a nagy párisi világkiállításon is köztudomás szerint a «grand prix»-vel lettek kitüntetve, ismét kimagasló kitüntetést értek el és pedig a Singer Co. volt az egyetlen kiállító, amely 2 első díjat nyert, t. a varrógépek számára kiadott aranyéremhez, amelylyel műhímzései lettek kitüntetve. Ezen kitüntetések újból bizonyítékul szolgálnak az eredeti Singer-varrógépek világhírű jósága, valamint azoknak a divatos műhímzés terén igazolt szolgáltatási képessége mellett is.

Az osztálysorsjáték játékterve. Most, hogy a magy. kir. seab. osztálysorsjáték tizen-

kettedik sorsjátéka véget ért és már legközelebb megkezdődik a **tizenharmadik** sorsjáték: a közönség nagy érdeklődéssel fogadhatja az osztálysorsjáték hivatalos játéktervének közzétételét. Mert ebből a tervből az világlik ki, hogy összesen száz-tizezer sorsjegy közt 14.459.000 koronát sorsolnak ki, s hogy a nyeremények száma akkora, hogy minden második sorsjegyre egynek-egynek okvetlenül jutnia kell. De tekintélyes a nagyobb nyeremények száma is és imponánsan nagyok a főnyeremények és a jutalomdíj. Ennek a játéktervnek köszönheti az osztálysorsjáték az ő nagy elterjedtségét és népszerűségét, valamint azt a bizodalmat is, amelyet iránta a közönség tanúsít.

— **A köszvény halála.** A számtalan szer között, mely csúsz és köszvényes bántalmak ellen ajánlatik, legjobbnak és felülmulhatatlannak bizonyult a törvényesen védett Halápi-féle «Restaurator», mert már rövid használat után a fájdalmat nemcsak enyhíti, hanem gyógyítja is, a nélkül, hogy nagy pénzbeli áldozatot igényelne, mivel egy tubus ára csak 1 korona 60 fillér. Határozottan megérdemli nevét, mert csodálatos rövid idő alatt a legsúlyosabb beteket teljesen restaurálja. Készítője Ha-

lápi Frigyes gyógyszerész az «Apostolokhoz» Budapesten József-körút 64. sz.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a *Ferenc József keserűvíz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

Állategészségügy. Állatnyésztőket érdekelhet, hogy az ideai londoni egészségügyi kiállításon *dr. Dávid Viktor, eszéki gyógyszerész* társ, «Antegrin» nevű háziállatok óv- és gyógypora általános nagy szenzációt keltett. Gyakorlatilag az «Antegrin» háziállatok belső bajainál nálunk is nagyszerűen bevált, állatorvosok és gazdák egyaránt dicsérik. Az «Antegrin»-t, mint stomachikumot és enhe laxánst, a horv.-szlav.-dalm. királyi kormány is nemrég engedélyezte és jóváhagyta, az országos vegytani intézet véleményezése alapján. Az «Antegrin» az egész monarchiában törvényesen van védve.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**

Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**

Kiadólaptulajdonos: **Welsz Márk.**

Auerfény.

Magyar Gázizzófény Részvénytársaság
 = Welsbachi dr. Auer Károly szabadalma =
 Budapest, VI., Váci-körút 3. szám.

A társaság gyártmányai:

Auer-féle szesz- (spiritusz) lámpák.

Auer-féle szab. izzótestek és Auer-lámpák gázvilágításhoz.

Gáz-, villany- és szesz (spiritusz) csillárok, falikarok, utcai lámpák, egyszerű és diszes kivitelben.

Spiritusz főző-, fűtő- és vízhevitő készülékek.

A szesz-világítás berendezése igen célszerű oly helységekből, hol sem gáz, sem villany nem áll rendelkezésre.

A társaság elvállalja nagyobb épületek, kastélyok, vendéglők, pályaudvarok és fürdőhelyek **szeszvilágítási berendezését.**

A szeszvilágítás berendezésénél a meglevő petroleumlámpák fémtartályai, csekély átalakítási költségekkel, legnagyobb részben felhasználhatók.

Arjegyzők, esetleg költségvetés kívánatra ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XIII. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1903. november hó 19. és 20-án** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1903. évi október hó 25-én.

Magy. Kir. Szab.
 Osztálysorsjáték Igazgatósága.
 Lónyay. Hazay.

Hirdetések

jutányosan felvételnek

lapunk kiadóhivatalában.

A Pesti Napló karácsonyi ajándéka.

VÖRÖSMARTY ALBUM

A Pesti Napló, amely eddigé az *Ember tragédiáját*, *Arany János balladait* Zichy Mihály illusztrációival, Katona József *Bánk bánját*, a *Himfy-Albumot*, a *Költők-Albumát*, tavaly a remek kivitelű *Zichy-Albumot*, stb. adta olvasóinak a könyvpiacra általános felhívást keltő kiállításban, az idén eddigi kiadványait felülmúló fénytel és pompával, *aranyvázson kemény kötésben* a

Vörösmarty-Albumot

fogja olvasóinak karácsonyijándékkul adni.

A *Vörösmarty-Album*, a Zichy-Albumnál is díszesebb kiállításban nagy kvart alakban fog megjelenni. Magában foglalja a költő életrajzát: *Csongor és Tündét*. Vörösmartynek a kedves drámai költeményét, a *Szózatot*, a *Vén cigányt*, *Szép Ilonkát* és *Vörösmartynek* legkiválóbb költői alkotásait, kiváló művészek eredeti festményeivel és rajzaival. 20 műmellékletben és számos szövegbe nyomott képpel és illusztrációival. A *Vörösmarty-Album* műmellékleteit a legjelesebb magyar festőművészek készítik. Mindannyiuk élén ott van *Székel Bertalan*, a legnagyobb magyar történelmi festő, aki a *Toldi* című költeményt illusztrálja. Kortársa és barátja *Madarász Viktor*, a *Salamon* című költeményhez készített festményt. A két nagy történelmi festőhöz a következő elsőrendű magyar művészek sorakoznak: *Bihari Sándor*, *Fényes Adolf*, *Ferenczy Károly*, *Kemény Jenő*, *Kernstock Károly*, *Krenner (Tardos) V.*, *Magyar Mannheimer Gusztáv*, *Nagy Sándor*, *Radóné Hirsch Nelli*. Ezenkívül számos kisebb illusztráció díszíti majd a *Vörösmarty-Albumot*, amelyek egész sor kiváló magyar festő művészetét fogják a *Vörösmarty-Album* keretében bemutatni. A valóban remek kivitelű műlapoknak egy része gyönyörű színnyomású lesz, amilyen addig alig jelent meg magyar díszműben. A *Vörösmarty-Albumot* megszerezhetik mindazok, akik a Pesti Naplóra.

1. Egyszerre egy *egész évre* előfizetnek,
2. akik *félévre* fizetnek elő és kötelezettséget vállalnak, hogy egy további féléven át előfizetőnk lesznek,
3. akik egy *negyedévre* fizetnek elő és további háromnegyed éven át való előfizetésre kötelezettséget vállalnak, azok a második évnegyedre szóló előfizetés beszolgáltatása után kapják meg a *Vörösmarty-Albumot*,
4. akik *havonta* fizetnek elő és egy egész évi előfizetésre kötelezettséget vállalnak, azok a hatodik havi előfizetés beküldése után fogják megkapni a *Vörösmarty-Albumot*.

Azon új előfizetőink, akik a Zichy Mihály albumot, az 1903. évre szóló előfizetés alapján, mint előlegezett ajándékot bírák, azok a *Vörösmarty Mihály albumot* csak úgy kapják meg, ha *egy további egész évre előfizetnek*, illetve ha jelen négy pontban felsorolt előfizetési feltételek egyikének eleget tesznek.

A Pesti Napló előfizetési ára: Egész évre 28 kor.; félévre 14 kor.; negyedévre 7 kor.; egy hóra 2 kor. 40 fillér. Előfizetni minden hó 1-től és 15-től lehet.

A „Pesti Napló” kiadóhivatala.

Köhögésben szenvedők próbálják a csillapító és kellemes ízű

KAISER-féle

mell-bonbont.

2740 közjegyzői okirat, amely arról tanúskodik, hogy biztos gyógyulása a **köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodásnak.**

Amit helyette kínálnak utasítsuk vissza.
Egy csomag ára 20 és 40 fillér.
Kapható Ungváry József és Wiesner Lajos gyógyszerészeknél Csongrádon.

Egészséget a betegnek, erőt a gyengének!

Jurisics Miklós felszabadított a török járom alól és Jurisics Péter gyógyszerész Pakrácon megszabadít a betegségtől kitűnően ható szerei által.

A **Jurisics-féle Pakráci cseppek** oly csodaszerű balszam, melynek egy házban sem volna szabad hiányozni, mert a **Jurisics-féle Pakráci cseppek** oly előnnyel bírnak, hogy minden baj ellen használhatók és mindig csodaszerű hatással van. A **Jurisics-féle Pakráci cseppek** legbiztosabban gyógyítják a gyomorhajt és székrekedést, gyomorgöröcsöt, rendetlen székürülést, étvágytalanságot, aranyeres bántalmakat és ezzel kapcsolatos fejfájást, gyomorégést, felbűffogést, sápkórt, szédülést és mindenfajta gyomorkatarást, de a leglényesebb sikerrel alkalmazzatik külsőleg is, nevezetesen dagadt, égési sebek, szaggyatás és közhvényes bántalmaknál, mert ahol semmiféle szer nem használt, **Jurisics-féle Pakráci cseppek** már rövid használat után nemcsak enyhítést, de gyógyulást hozott. Ezt számtalan hála-

nyilatkozat minden országból bizonyítja.

A Jurisics-féle **Pakráci cseppek** megrendelhetők közvetlenül **JURISICS PÉTER** gyógyszerésztől **PAKRÁCON 402. sz.**

Árak használati utasítással, láda és postaköltséggel:

12 üveg kor. 5.— | 36 üveg kor. 12.40 | Minden 12 üveg után egy üveg 24 » » 8.60 48 » » 16.— | **Pakráci cseppek** ráadásul ingyen.

Köhögés, tüdőfájás, torokbaj, rekedtség, nehéz lélegzés, oldalnyílás influenza és hurut ellen felülmúlhatatlan szer

a **Jurisics-féle Szlavoniai növénynedv.**

Ára 2 üveg kor. 3.40, 4 üveg kor. 5.80, 6 üveg kor. 8.20.

Hideglelés és láz ellen ki-tűnő szer a „**Febri Fugo**” mely rendkívül gyorsan és biztosan hat. — Ára: 2 üveg kor. 4.20, 4 üveg kor. 7.—, 6 üveg kor. 10.—

Szlavoniai növénynedvből és «Febri Fugo»-ból két üvegnél kevesebbet nem lehet rendelni. Ezek rendelésénél is egy üveg **Pakráci cseppek** ingyen kapunk.

Jelszavam: **Egészséget a betegnek, erőt a gyengének.**

Főraktár Budapesten:

Török József gyógytárában Király-utca 12.

Vidmarics Péter magyarázza a Pakráci cseppek csodaszerű hatását.

A szénkénegezési idényre!

Legpotosabban adagoló, legegyszerűbb szerkezetű és legtartósabb

szénkénegefeszkendő az

„EGYSZRŰSÉG”

Kosinszky Viktor igazgató szabadalmazott szénkénegefeszkendője.

Kizárólagos gyártása és eladása:

Schottola Ernő

cégnél

Budapesten, Andrassy-út 2.

A szénkénegefeszkendők ellenőrzésére szolgáló mérőhenger ugyanitt kapható. — Bő ismertető leírást és utasítást a gyéritő eljáráshoz ingyen és bértmentve küldöm meg.

Csuz, köszvény (rheuma)

szaggyatás, derék- és hátfájás, valamint mindennemű izületi bajok ellen legbiztosabb szer a törvényesen védett **HALÁPI-féle RESTAURATOR**

mely rövid használat után a fájdalmat nemcsak enyhíti, de sikeresen gyógyítja.

Számos orvostanár által kipróbálva és ajánlva.

Egy tubus ára 1 kor. 60 fill.

Egyedüli raktár:

„**APOSTOL**” gyógyszer-tár

Budapest, VIII. József-körút 64.

Éveken át szenvedtem rhumatikus bántalmakban. Semmiféle gyógyszer, sem fűrdő nem használt. Az **Ön Restaurator** kenőcsének köszönhetem egyedül gyógyulásomat. Fogadja ezért hálás köszönetemet és abbeli ígéretet, hogy mindenkinek, ki hasonló betegségben szenved, a legmelegebben fogom ajánlani.

Budapest, 1903. szept. 10.

Munkácsi József

Használat után n.

Használat előtt.

Használat után n.

SZT-ANNA

Maláta-likőr a legjobb és legegészségesebb üdítő ital, kellemes ízű és zamatú. Egy palack 2 kor. 30 fill.

Maláta-keserű kiváló gyomorerősítő, turistáknak és vadászoknak kedvenc és nélkülözhetetlen itala. Egy palack 2 kor. 30 fill.

Maláta-brandy elsőrendű erősítő férfi-ital. Egy palack 3 kor. 75 fill., 2.—kor., —95 fill.

Maláta-rum tiszta jamaikai rummal van készítve, teához a legjobb rum. Egy palack 2.30, 2.10, 1.80 kor.

Maláta-cakes kitűnő táp- és teasütemény, elsőrendű tanárok és orvosok ajánlják. Nagy doboz 2.—kor., kis doboz 50 f.

Fenti készítmények mind tiszta malátából készülnek, kitűnő minőségűek, élvezetük kellemes és hatásban fölülmulnak minden ily nemű gyártmányt. Kapható csakis eredeti csomagolásban **Csongrádon a Csongrádi Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetben.**

Ejjen!

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatástudak

Egger melpasztillái.

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próba doboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Kapható Csongrádon: Weisner Lajos, Ungváry József és Viadár Sándor gyógyszerüzletében.

Férjem uram sem ellenzi

David Gyula, észéki gyógyszerész székfőszereit használni. Székfő és más arczfoltok ellen Eszéki pomadéja ára 10 f. K. 1.00, 2.20, mákos arczfoltoknál az erősebb hatású Pompadour-pasztám későbbje K. 3 és 5. Arczfoltó fekete pont alakú miteszerekhez egyadilli miteszere a luvénit, ára K. 1 és 2. Bármelyik szerem használata előtt csakis Delegon különös porszappannal kell mosdani K. 1, 2, 3. Örömet szerzek sziate ifjító készítménnyel az észéki bank, próbavég K. 2, 4 és 8.

ANTEGRIN, Háziállatok bő- és nyálgyógyora. Minden gon-
dolkozás és kérdéseskedés nélkül, hogy mi volna csakis Antegrin káli, a mint bágyadtak, mind-
ket beadni. Egyszeri adag alig keül 3 krajczárba, melyvel nagy kárt elbaritanak azok, a kik óvzerképen és étvágygerjesztől hóba-korba adva hizlaláskor is mindig már előre megrendelik, például 100 darab sertés közt a dögöt megszüntetni 10—15—20 kilogramm szükséges. Egy tekeres ára K. 2, mely elég 2 ebldő megmen-
tésére. Egy kilogramm ára K. 4. Két és fél kilogrammot tíz sertésre csomagolással K. 10.32 f-ért már bérmentve is küldöm. Öt kilogram 20 K. helyett K. 19; de 10 kilogramm csak K. 34. Kaphatók posta v. vasuton utánvétellel küldve, csakis

Dr. David Viktor.

•Törv. védve.
Gyógyszerész-tudor, a m. kir. természettudományi társulat rendes tagja.
Kispest István király gyógyszerüzletében, ESZÉK, alsóváros.

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmulhatatlanul

kedvez főárudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 12 millió korona nyereséménynél többent fizettünk nagyra-becsült vevőinknek; csak a legutóbbi 5 hónapban a 3 legnagyobb nyereséményt és pedig:

- a **605.000** koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre
- a **100.000** „ főnyereséményt a 74366. „ „
- a **90.000** „ „ a 109880. „ „

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereséményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 13. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresémény jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresémény a legszerencsésebb esetben 1,000.000 korona.
Továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeresémény **400.000**, 1 a **200.000**, 2 a **100.000**, 1 a **90.000**, 2 a **80.000**, 1 a **70.000**, 2 a **60.000**, 1 a **50.000**, 1 a **40.000**, 5 a **30.000**, 3 a **25.000**, 8 a **20.000**, 8 a **15.000**, 36 a **10.000** korona és még sok egyéb; összesen **55.000** nyeresémény és jutalom **14,459.000** korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:
1/8 eredeti sorsjegy frt —75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 „ „ „ 3.— „ „ 6.—; 1/1 „ „ „ 6.— „ „ 12.—
A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 19-ig bizalommal hozzánk beküldeni, miután a **huzás e napon kezdődik.**

TÖRÖK A. ÉS TSA

bankháza Budapest.
Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.
Főárudánk osztálysorsjáték üzletei:
Központ: **Teréz-körút 46/a.** I. fiók: **Váci-körút 4/a.**
II. fiók: **Muzeum-körút 11/a.** III. fiók: **Erzsébet-körút 56/a.**

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Társa bankháza Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekben). } A nem tefező törlendő.

Pontos cím:

.....

.....

.....